

Oslo, 27. februar 2009

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

HØRINGSUTTALELSE FRA NORGES NATURVERNFORBUND TIL SØKNAD OM KONSESJON TIL FJERNVARME PÅ FILLAN I HITRA FRA TRØNDERENERGI VARME AS

Innledning

Naturvernforbundet har forsøkt å sette seg inn i situasjonen for fjernvarmeutbygging i Norge. Vår tilnærming er at fjernvarme gir store muligheter til å "skifte ut" oljefyring og til å avvikle bruken av direktevirkende elvarme til oppvarming. Den grunnleggende fordelene med fjernvarmen er at den er vannbasert og muliggjør en overgang til all slags fornybar energi- og energigjenvinning: Bruk av lavtemperatur energi istedenfor den mer verdifulle elenergien. Bruk av elenergi til varmepumper, der det fins spillvarme eller lett tilgjengelig vann i sjø eller vassdrag. Bruk av biomasse og biogass til lokal energiforsyning der det er ressursgrunnlag for det.

Fjernvarmeprosjekt bør derfor alltid forankres i kommunal og regional energi- og klimaplanlegging. De lokale energi- og klimaplanene bør ha kartlagt både ressursgrunnlag og muligheter for vannbårne løsninger: nærvarme, fjernvarme eller lokale, mindre energisentraler.

Lavenergiperspektiv

Naturvernforbundet vil hevde at beregningen av energibehovet skal være streng slik at den tar høyde for framtidig energieffektivisering sett i et langtidsperspektiv. Det gjelder for alle typer av bygninger, både nybygg og eldre. Naturvernforbundet legger til grunn at det også må til en omfattende innsats for å oppgradere eksisterende bebyggelse. Potensialet for energieffektivisering og -gjenvinning er betydelig. Ny byggeteknisk forskrift bidrar i riktig retning.

ENOVA formulerer situasjonen for nye fjernvarmeprosjekt slik:

- Hvilken nybygging bør ha vannbåren varme?
- Hvor bør det være fjernvarme, og hvor bør det bygges lokale energisentraler?

Drøfting

Naturvernforbundet ser svært positivt på at det nå fremmes et prosjekt som demonstrerer varmepumpenes miljø- og klimakvalitet når det finnes sjøvann nært "for hånden", sett i forhold til varmesentralen. Det er bra.

Fillan-prosjekt har paralleller til prosjektet for gjenvinning av spillvarme til fjernvarme i Orkanger. Sett i sammenheng bør prosjektene ha til følge at de norske energiverkene i sine lokale utredninger gjør langt grundigere undersøkelser av mulighetene til varmepumpeløsninger, som en viktig del av energiforsyningen til fjernvarmeanlegg under utbygning i Norge. Det gjelder både å lokalisere spillvarmekilder og sørge for at varmesentralene plasseres strategisk i forhold til sjø og vassdrag.

Naturvernforbundet mener det er viktig å se på klimaregnskapet for hvert eneste fjernvarmeprosjekt. I konsesjonssøknaden sies det følgende:

"Ved bruk av fjernvarme basert på varmepumpe fremfor olje og importert kullkraftsbasert strøm er også kundene med på å redusere utslipp av CO₂ og gjennom dette forbedre Hitras samlede klimaregnskap."¹

Naturvernforbundets syn er at vi skal satse på å effektivisere vår norske energibruk og produsere mer fornybar energi, bl.a. kraft og varme fra biomasse. Det er dermed svært realistisk at vi kommer i en overskuddssituasjon når det gjelder elenergi. En del av den "ledige" fornybare energien bør brukes til varmforsyning av nær- og fjernvarme med varmepumper. Det vil si at det blir en bruttogevinst på ca. 160 prosent elenergi ved å bruke varmepumper i forhold til direktevirkende elenergi til oppvarming.

Naturvernforbundet ville foretrukket at fjernvarmeprosjektet på Fillan var del av energi- og klimaplanen for Hitra. Vi støtter likevel prosjektet slik det er beskrevet.

Med vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund

Holger Schlaupitz
fagleder

¹ Det er oppsummeringen i søknaden, som er utarbeidet av SWECO Norge AS på vegne av TrønderEnergi Varme AS.